

№ 1/9-43 від 24 січня 2020 року

Головам обласних та Київської
міської державних адміністрацій

Щодо проведення заходів з імунізації

Міністерство охорони здоров'я України (далі - МОЗ України) та Міністерство освіти і науки України (далі - МОН) висловлюють свою повагу та повідомляють про таке.

В Україні вже третій рік поспіль продовжується епідемічний підйом захворюваності на кір. Головна причина затяжного епідемічного процесу - низьке охоплення профілактичними щепленнями дитячого населення проти кору в попередні роки. Більше 10 років у країні в середньому охоплювалося профілактичними щепленнями проти кору - менше 6092 дітей. Відповідно, накопичилась значна кількість сприятливого до кору населення.

З 28 грудня 2018 р. до 25 грудня 2019 р. на кір захворіли 58 098 осіб, що в 1,8 рази більше у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року, від ускладнень кору померли 20 людей. Протягом спалаху, з літа 2017 р., на кір захворіли більше 115 000 людей, 41 з яких померли, з них 33 хворих не мали щеплень проти кору, а у 4 є записи про одне щеплення.

Незважаючи на те, що в Україні у попередні роки реєструвалися поодинокі випадки захворювання на дифтерію, станом на 01.12.2019 р. зареєстровано 22 випадки дифтерії. При достатньому рівні охоплення профілактичними щепленнями цих випадків не повинно було бути, оскільки дифтерія - вакцинокерована інфекція.

Під час епідемії дифтерії в Україні з 1991-го до 1998-го року, спричиненої низьким охопленням дітей вакцинацією та відсутністю ревакцинації дорослих, захворіли близько 20 тисяч людей, 696 з них померли.

Беручи до уваги низький відсоток охоплення профілактичними щепленнями, у т. ч. від дифтерії (і серед дорослого населення також), ризик виникнення спалаху цієї хвороби залишається надвисоким.

Ризик масового поширення кору та виникнення випадків захворювання на дифтерію та кір збільшується із завершенням канікул, поверненням і одночасним перебуванням великої кількості дітей у школах.

Однією з позитивних складових, які призвели в деяких регіонах до успішної реалізації додаткових заходів з імунізації (Львівській та Хмельницькій областях у рамках додаткових заходів імунізації від кору), була спільна та злагоджена робота департаментів охорони здоров'я та їх структурних підрозділів, департаментів освіти і науки та їх структурних підрозділів, а також прийняття рішень щодо недопуску дітей до закладів освіти без наявності відомостей про проведені профілактичні щеплення.

Водночас згідно зі статтею 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 року № 373 «Про уповноваження першого заступника Міністра охорони здоров'я на прийняття рішень про проведення обов'язкових профілактичних щеплень за епідемічними показаннями» МОЗ України відповідно до рішення оперативного штабу з реагування на ситуацію з поширення кору в Україні ініціювало відповідні надзвичайні заходи щодо додаткової вакцинації дітей віком від 6 до 18 років у наступних 7 регіонах України: Київська, Дніпропетровська, Закарпатська, Одеська, Рівненська, Чернівецька області та місто Київ.

Наказом МОЗ України від 25.10.2019 № 2164 введено в дію рішення оперативного штабу МОЗ України з реагування на ситуації з поширення інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом вакцинації. Однією з вимог цього наказу є необхідність проведення додаткових заходів з імунізації від дифтерії.

З огляду на викладене, пропонуємо для подальшої успішної роботи в попередженні епідемічних ускладнень щодо вакцинокерованих інфекцій продовжити злагоджену роботу освітян і медиків у проведенні заходів з імунізації дитячого населення в організованих колективах регіонів країни, а саме:

- забезпечити належне виконання наказів МОЗ України, які регламентують проведення заходів з імунізації, у т.ч. додаткових проти кору та дифтерії;
- сприяти залученню керівників закладів освіти до адвокаційних нарад щодо переваг вакцинації, в т. ч. до комунікації з батьками щодо необхідності додаткової посиленої імунізації проти кору та дифтерії;
- організувати проведення медичними працівниками закладів охорони здоров'я тематичних зборів для батьків та освітян із залученням спікерів національного рівня, міжнародних фахівців;
- організувати поширення через установи (заклади) тематичних листівок, брошур, у т.ч. засобами електронного зв'язку (вайбер-групи, електронна пошта тощо) щодо профілактики вакцинокерованих інфекцій, як для освітян і батьків, так і для медиків, що були розроблені за підтримки міжнародних партнерів ВООЗ та ЮНІСЕФ;
- відповідно до законодавства сприяти організації та інформуванню про роботу тимчасових пунктів щеплення в закладах освіти для проведення вакцинації не лише дітям, а й працівникам закладів освіти;
- забезпечити виконання ст. 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Наголошуємо на важливості проведення профілактичних щеплень як єдиного ефективного засобу профілактики інфекційних хвороб та просимо взяти під особистий контроль організацію проведення заходів з імунізації, спрямованих на попередження вакцинокерованих хвороб.

Міністр освіти і науки України

Ганна Новосад

Міністр охорони здоров'я України

Зоряна Скалецька